

«БЕКІТІЛДІ»

Алматы қаласы Қоғамдық денсаулық сақтау
басқармасының «№10 қалалық емхана»
ШЖҚ КМК Байқау кеңесінің
2026 жылғы 3 қыркүйектегі шешімімен
(№12 хаттама)

**Алматы қаласы Қоғамдық денсаулық сақтау басқармасының
«№10 қалалық емхана» ШЖҚ КМК-ның**

СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ ІС-ҚИМЫЛ САЯСАТЫ

**Алматы қаласы
2026 жыл**

1. Жалпы ережелер

1. Алматы қаласы Қоғамдық денсаулық сақтау басқармасының «№10 қалалық емхана» ШЖҚ КМК-ның сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясаты (бұдан әрі – Саясат) Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 18 қарашадағы «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Заңына, Алматы қаласы Қоғамдық денсаулық сақтау басқармасының «№10 қалалық емхана» ШЖҚ КМК-ның ішкі құжаттарына және өзге де қолданылатын құжаттарға сәйкес әзірленді.

2. Осы Саясат Алматы қаласы Қоғамдық денсаулық сақтау басқармасының «№10 қалалық емхана» ШЖҚ КМК-ның (бұдан әрі – Емхана) ішкі нормативтік құжаты болып табылады.

3. Осы Саясатта сипатталған бизнес-процестің иесі Емхананың сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметі болып табылады.

4. Саясат мыналарды айқындайды:

1) сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және оған қарсы іс-қимыл жасау саласындағы Емхана қызметінің негізгі қағидаттарын, мақсаттары мен бағыттарын;

2) сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарының алдын алуға, оларды анықтауға және жол бермеуге бағытталған ұйымдастырушылық және басқарушылық шаралар жүйесін;

3) сыбайлас жемқорлықтың профилактикасы, сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің алдын алу, сондай-ақ сыбайлас жемқорлық көріністерінің салдарын барынша азайту және жою жөніндегі шаралар кешенін;

4) Емхана қызметкерлерінің бойында сыбайлас жемқорлыққа қарсы жоғары мәдениетті, адалдық қағидаттарын, сыбайлас жемқорлықтың кез келген көріністеріне төзбеушілікті қалыптастыруды және Қазақстан Республикасы заңнамасының әрі Емхананың ішкі құжаттарының талаптарын мүлтіксіз сақтауды.

2. Қолданылу саласы

5. «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Заңның қабылдануымен сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың алдын алу шаралары мен қылмыстық-құқықтық құралдарының арасында ұтымды теңгерім қалыптастырылған жүйесі құрылды. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы ағарту жұмыстарын жүргізу және оның кез келген көрінісіне «нөлдік төзімділік» ахуалын қалыптастыру арқылы азаматтық қоғамды сыбайлас жемқорлыққа қарсы күреске белсенді тарту көзделген. Квазимемлекеттік және жеке секторларда сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметтер құру заңнамалық тұрғыдан бекітілген.

6. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жүйесі күнделікті сипаттағы күрестен қоғамдық сананы түбегейлі өзгертуге, сыбайлас жемқорлықтың және непотизмнің кез келген түрін қабылдамауға, алдын алу шараларына басымдық беруге бағытталған. Емхана сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы мақсаттары мен міндеттерінің Емхананың жалпы стратегиялық мақсаттарына сәйкес келуін қамтамасыз етуге тиіс.

7. Осы Саясаттың қолданылу аясына Саясатта айқындалған сыбайлас жемқорлық мінез-құлқының кез келген түріне байланысты жағдайлар жатады. Олардың ішінде Емхана қызметкерлерінің, сондай-ақ Емхана серіктестерінің қызметкерлерінің белгілі бір артықшылықтар беру үшін Емхана қызметкерлеріне немесе үшінші тұлғалар арқылы пара

және өзге де игіліктер ұсынуы немесе алуы қамтылады. Мұндай артықшылықтар пара берілмеген жағдайда ұсынылмайтын болуы мүмкін.

8. Осы Саясат Қазақстан Республикасының қолданыстағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасында белгіленген материалдық-құқықтық нормаларды алмастыруға арналмаған. Оны Емханада енгізу мынадай бизнес-тәуекелдерді барынша азайтуға ықпал етеді:

1) Емхана қызметкерлерінің сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарын жасауына жол бермеу, Емхана мен оның қызметкерлері үшін, оның ішінде жауаптылыққа тартылу түріндегі теріс салдардың алдын алу;

2) сыбайлас жемқорлыққа қарсы тексеру рәсімдерін жеңілдету және Емхананың іскерлік беделін нығайту.

9. Осы Саясат Емхананың барлық қызметкерлері үшін танысуға және орындауға міндетті болып табылады және Емхананың барлық құрылымдық бөлімшелеріне қолданылады.

10. Осы Саясат Емхананың корпоративтік интернет-сайтында орналастырылуға тиіс.

3. Терминдер мен анықтамалар

11. Осы Саясатта мынадай терминдер қолданылады:

1) Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін талдау (сыртқы және ішкі) – сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарын жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды анықтау және зерделеу;

2) Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнама – Қазақстан Республикасының «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Заңы және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша өзге де нормативтік құқықтық актілер;

3) Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мониторинг – сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясаттың тиімділігіне, сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы құқық қолдану практикасының жай-күйіне, сондай-ақ қоғамның сыбайлас жемқорлық деңгейін қабылдауы мен бағалауына қатысты ақпаратты жинау, өңдеу, қорыту, талдау және бағалау жөніндегі субъектілердің қызметі;

4) Сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулер – сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарының алдын алуға бағытталған, сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамада белгіленген шектеулер;

5) Пара – қолданыстағы заңнаманы бұза отырып, белгілі бір қызмет нәтижелері үшін жауапты адамның әрекет жасауына немесе әрекет жасаудан бас тартуына түрткі болу немесе оны сыйақымен марапаттау мақсатында тікелей не делдалдар арқылы, орналасқан жеріне қарамастан, кез келген нысандағы (қаржылық немесе қаржылық емес) заңсыз артықшылықты ұсыну, уәде ету, беру, қабылдау немесе талап ету;

6) Сенім телефоны / жедел хабарлау желісі – Емхана қызметкерлеріне немесе Емхана қызметкерлеріне қатысты жасалған не жоспарланып отырған бұзушылықтар туралы негізделген күдіктерін құпия түрде немесе жасырын түрде хабарлауға

қызметкерлер мен өзге де мүдделі тұлғаларға мүмкіндік беру мақсатында құрылған, бұзушылықтар туралы бастамашылықпен хабарлау жүйесі;

7) Мүдделер қақтығысы – Емханада басқарушылық функцияларды орындайтын тұлғалардың жеке мүдделері мен олардың лауазымдық өкілеттіктері арасындағы қайшылық, мұндай жағдайда аталған тұлғалардың жеке мүдделері олардың лауазымдық өкілеттіктерін тиісінше орындамауына әкелуі мүмкін;

8) Сыбайлас жемқорлық – Емханада басқарушылық функцияларды орындайтын тұлғаның немесе қызметкердің өзіне не үшінші тұлғаларға мүліктік (мүліктік емес) игіліктер мен артықшылықтар алу немесе иелену мақсатында өзінің лауазымдық (қызметтік) өкілеттіктері мен соларға байланысты мүмкіндіктерін өзі немесе делдалдар арқылы заңсыз пайдалануы, сондай-ақ аталған тұлғаларды оларға игіліктер мен артықшылықтар беру арқылы сатып алу;

9) Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылығы – сыбайлас жемқорлық белгілері бар, заңда әкімшілік немесе қылмыстық жауаптылық белгіленген құқыққа қайшы, кінәлі әрекет (іс-әрекет немесе әрекетсіздік);

10) Сыбайлас жемқорлық тәуекелдері – сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарын жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайлардың туындау мүмкіндігі;

11) Емханада басқарушылық функцияларды орындайтын тұлға – аталған ұйымда тұрақты, уақытша немесе арнайы өкілеттік бойынша ұйымдастырушылық-өкімдік не әкімшілік-шаруашылық функцияларды орындайтын тұлға;

12) Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл – Емханада басқарушылық функцияларды орындайтын тұлғалар мен Емхана қызметкерлерінің өз өкілеттіктері шегінде сыбайлас жемқорлықтың алдын алу, оның ішінде қоғамда сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру, сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарын жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды анықтау және жою, сондай-ақ сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарын анықтау, жолын кесу, ашу және тергеп-тексеру әрі олардың салдарын жою жөніндегі қызметі;

13) Сыбайлас жемқорлықтың алдын алу – алдын алу шаралары жүйесін әзірлеу және енгізу арқылы сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарын жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды зерделеу, анықтау, шектеу және жою жөніндегі сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл субъектілерінің қызметі;

14) Қызметкер – Емханамен еңбек қатынастарында болатын және еңбек шарты бойынша жұмысты тікелей орындайтын жеке тұлға;

15) Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жүйесі – Емхана тарапынан сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және оған қарсы іс-қимыл жасау, Емхана қызметтерін көрсету кезіндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін төмендету және сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру мақсатында қабылданатын шаралар кешені.

12. Осы Саясатта қолданылатын, бірақ онда анықталмаған өзге де терминдер Қазақстан Республикасының заңнамасында және Емхананың ішкі құжаттарында қолданылатын мағынада пайдаланылады.

4. Мақсаттары, міндеттері мен қағидаттары

13. Саясаттың мақсаты – сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және оны анықтау жөніндегі бақылауды күшейту, сондай-ақ Емханада сыбайлас жемқорлықтың кез келген көрінісіне қатаң төзбеушілік ахуалын қалыптастыру.

14. Саясаттың міндеті – еңбек міндеттерін орындау кезінде адалдық пен ашықтық қағидаттарының сақталуын қамтамасыз ететін Емхана қызметкерлерінің құқықтық мәдениетін қалыптастыру.

15. Қойылған мақсатқа қол жеткізу үшін осы Саясат мынадай міндеттерді шешуді көздейді:

1) Емхана қызметкерлерінің мүдделер қақтығысына байланысты факторлардың шешімдерге ықпал етпейтініне негізді сенімділікті қамтамасыз ететін басқару мен шешім қабылдаудың ашық жүйесін құру;

2) Емханада сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті, іскерлік әдепті қалыптастыру және дамыту, сыбайлас жемқорлықтың кез келген көрінісіне төзбеушілік көзқарасын қалыптастыру;

3) сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарын жасауға ықпал ететін жағдайлар мен себептерді анықтау және олардың салдарын жою;

4) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл шаралары жүйесін тиімді іске асыру.

16. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мынадай қағидаттар негізінде жүзеге асырылады:

1) заңдылық;

2) жариялылық және ашықтық;

3) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл шараларын жүйелі және кешенді түрде қолдану;

4) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылға жәрдемдесетін тұлғаларды қорғау және көтермелеу;

5) сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарын жасағаны үшін жазаның бұлтартпастығы.

5. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл шаралары

17. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл шараларына мыналар жатады:

1) сыбайлас жемқорлыққа қарсы мониторинг жүргізу;

2) сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу;

3) Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы заңнамалық нормалары мен өзге де актілерін қызметкерлерге түсіндіру арқылы Поликлиника қызметкерлерінде сыбайлас жемқорлық мінез-құлқына төзбеушілік қалыптастыру;

4) Поликлиникада және квазимемлекеттік сектордың басқа да ұйымдарында анықталған сыбайлас жемқорлық фактілері туралы Поликлиника қызметкерлерін хабардар ету;

5) Поликлиника қызметкерлері арасында сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл және сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру мәселелері бойынша түсіндіру іс-шараларын өткізу;

6) корпоративтік этикалық құндылықтарды дамыту;

7) Поликлиника қызметкерлерін жұмысқа қабылданған сәттен бастап, басқа лауазымға тағайындау кезінде, сондай-ақ біліктілігін арттыру барысында сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнама талаптарына жүйелі түрде оқытуды қамтамасыз ету;

8) мүдделер қақтығысының алдын алу және оны реттеу;

9) Поликлиникада басқару функцияларын орындайтын адамдардың сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді қабылдауы;

10) сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттарды қалыптастыру және олардың сақталуын қамтамасыз ету;

11) қаржылық бақылау шаралары.

6. Қаржылық бақылау шаралары

18. Поликлиникада басқару функцияларын орындаумен байланысты лауазымға орналасуға үміткерлер, сондай-ақ олардың жұбайлары (зайыптары) лауазымға тағайындауға құқығы бар лауазымды тұлға (орган) актіні және (немесе) шешімді қабылдағанға дейін активтер мен міндеттемелер туралы декларацияны ұсынады (декларация ұсынылған айдың бірінші күніндегі жағдай бойынша).

19. Поликлиникада басқару функцияларын орындайтын адамдар және олардың жұбайлары (зайыптары) кірістер мен мүлік туралы декларацияны ұсынады.

20. Есепті күнтізбелік жыл ішінде Қазақстан Республикасының салық заңнамасында айқындалған мүлік сатып алынған жағдайда, осы Саясаттың 17-тармағында көрсетілген адамдар кірістер мен мүлік туралы декларацияда аталған мүлікті сатып алуға жұмсалған шығыстарды жабу көздері туралы мәліметтерді көрсетеді.

21. Активтер мен міндеттемелер туралы, кірістер мен мүлік туралы декларациялар Қазақстан Республикасының салық заңнамасына сәйкес жасалады және Қазақстан Республикасының салық заңнамасында белгіленген нысан, тәртіп және мерзімдер бойынша ұсынылады.

22. Активтер мен міндеттемелер туралы декларацияны және (немесе) кірістер мен мүлік туралы декларацияны ұсынбау немесе осындай декларацияларда толық емес, анық емес мәліметтерді көрсету:

- осы Саясаттың 17-тармағында көрсетілген адамдарға қатысты — адамға тиісті өкілеттіктер беруден бас тартуға негіз болады;

- осы Саясаттың 17-тармағында көрсетілген адамдар үшін — Қазақстан Республикасының Әкімшілік құқық бұзушылық туралы кодексінде көзделген жауаптылыққа әкеп соғады.

7. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі қызметтің негізгі бағыттары

23. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жүйесі мыналарды қамтиды:

- 1) басшылықтың көшбасшылығы мен белсенді қатысуы, сыбайлас жемқорлықты қабылдамау мәдениетін қалыптастыру;
- 2) коммуникациялар және оқыту;
- 3) сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін талдау;
- 4) персоналды басқару саласындағы шаралар;
- 5) сыбайлас жемқорлық тәуекелдері жоғары жекелеген процестердегі шаралар және сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулер;
- 6) мүдделер қақтығысының алдын алу және оны реттеу;
- 7) сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтары туралы бастамашылықпен хабарлау жүйесі;
- 8) сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарын анықтау, жолын кесу және тергеп-тексеру;
- 9) сыбайлас жемқорлыққа қарсы мониторинг жүргізу және құрылған жүйелердің жұмыс істеу тиімділігін талдау;
- 10) ақпараттандыру және есептілік.

8. Қорытынды бөлім

24. Осы Саясатқа өзгерістер мен толықтырулар қажеттілік туындауына қарай, сондай-ақ уәкілетті мемлекеттік және құқық қорғау органдарының, Поликлиниканың Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметінің немесе осындай ұсыныстар енгізуге құзыреті бар өзге де алқалы органның ұсынысы бойынша Байқау кеңесінің шешімімен енгізіледі.

25. Саясатқа енгізілетін өзгерістер мен толықтырулар Поликлиниканың Байқау кеңесі бекіткен күннен бастап күшіне енеді.